

INGEZONDEN

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zoo noodig eenige bekorting aan te brengen.

HET NOODFORMULARIUM

Daar de ergste noodtoestand op het gebied der geneesmiddelenvoorziening als geëindigd kan worden beschouwd, acht ondergeteekende de toepassing van het Noodformulairium (N. F.), uitgegeven in Februari 1945, niet meer noodzakelijk.

Amsterdam, 26 Augustus 1946

J. W. BIRZA
directeur van het Rijksbureau
voor genees- en verbandmiddelen

INSPUITINGEN VAN LEVEREXTRACT BIJ ZWANGEREN

Naar aanleiding van de vraag, door prof. VAN LOOKEREN CAMPAGNE in zijn klinische les gesteld, of insputingen van leverextract bij zwangeren, die reeds kinderen met morbus haemolyticus foetalis ter wereld brachten, de vooruitzichten voor de kinderen kunnen verbeteren, kan ik mededeelen, dat ondanks 2 cm³ pernaemon forte per week gedurende de laatste 8, resp. 10 weken ante partum gegeven, een aan diabetes lijdende vrouw — die na 3 normale partus reeds 3 kinderen met morbus haemolyticus foetalis had gehad — in 1933 een kind met den icterus-gravis-vorm en in 1935 een gemacereerd kind van 7700 g, dat sterk hydropisch was, ter wereld bracht. De mogelijkheid, dat een vroeger ingestelde levertherapie (bijvoorbeeld van de 20ste week af) en misschien ook een minder sterk gezuiverd praeparaat meer succes had kunnen opleveren, blijft natuurlijk open.

Lichtenvoorde, 19 Augustus 1946

W. J. M. A. HARDY

TONGABSCES

Nog een praktijkervaring: Een boer verwondde zijn tong met den steel van zijn kalken tabakspijpje. De tong zwol zoodanig, dat de plaatsruimte in den mond haar slechts gedeeltelijk kon herbergen. Er waren een flinke klierzwelling onder de kin en subfebrile koorts.

De therapie bestond uit vier oppervlakkige lengte-scarificaties en bedruipen alle 2 uur met een 0.25 pCt. oplossing van permang. kalic. De man voelde spoedig verlichting van zijn benauwden toestand en was al gauw genezen.

Veghel, 21 Augustus 1946

J. H. VERBEEK

FREQUENTIE VAN COLONINVAGINATIES DOOR MALIGNIE GEZWELLEN

In zijn artikel in het N. T. v. G. van 20 Juli l.l. deelt collega KWEEKEL mede, de frequentie van de colon-coloninvaginatie door kanker niet in de literatuur te hebben aangetroffen. Uit enkele gepubliceerde statistieken is deze toch wel bekend.

ELLIOTT en CORSCADEN 1) vonden op 300 invaginaties bij volwassenen 18 maligne gezwellen als oorzaak (6 pCt.). KASEMEYER 2) verzamelde 284 gevallen van invaginatie door gezwellen. Hierbij waren 48 maligne colontumoren. Het aantal invaginaties door gezwellen veroorzaakt wordt in de groote statistiek van OBST 3) op 3.5 pCt. berekend van het totale aantal invaginaties. De maligne gezwellen van het colon zouden, volgens

de reeks van KASEMEYER, dus in $\frac{48}{284} \times 3.5 \text{ pCt.} = 0.7 \text{ pCt.}$ van alle invaginaties de oorzaak der instulping zijn. PERRIN en LINDSAY 4) beschreven 400 invaginaties, 7 maal was hierbij een carcinoom oorzaak van een dikken-darminvaginatie (1.7 pCt.).

Op 252 invaginaties, in 30 jaar in de Groningsche Heelkundige Cliniek gezien, werden 4 colon-coloninvaginaties aangetroffen, die door maligne gezwellen waren veroorzaakt (1.5 pCt.). Bij deze 252 patiënten waren 46 volwassenen, de genoemde 4 coloninvaginaties kwamen alleen bij deze leeftijdsgroep voor (8.7 pCt.).

1) *Ann. of Surg.* blz. 69, 1911.

2) *Dtsche Zeitsch. f. Chir.* blz. 205, 1912,

3) *Ergebn. der Chir. und. Orthop.* 1937.

4) *Brit. Journ. of Surg.* blz. 46, 1921.

Bovengenoemde publicaties leeren dus, dat in ongeveer 1 pCt. van alle invaginaties een kwaadaardig gezwel van het colon de oorzaak is. Indien volwassenen een invaginatie krijgen, wordt dit in 7 pCt. der gevallen door een coloncarcinoom veroorzaakt.

Gouda, 22 Augustus 1946

J. P. DE JONG

BERICHTEN

BUITENLAND

BELGIË. — „OCCASIE-AUTO's". De Amerikaanse overheid doet te Brussel „jeeps" van de hand, tegen 49000 franken het stuk. Het benzineverbruik is 13—15 l per 100 km (*Belg. Geneesh. Bl.*, 108, 1946).

— **BESTRIJDING VAN KANKER.** De voorzitter van het hoofdbestuur van het Algemeen Belgisch Geneesheeren Verbond is door de regering geraadpleegd over het denkbeeld een aantal verpleegsters-huisbezoeksters aan te stellen in het belang van de behandeling van de in België aanwezige kankerlijders (*Belg. Geneesh. Bl.*, III, 1946).

DUITSCHLAND. — **TOENEMING DER BEVOLKING.** Het verlies aan menschenlevens door den oorlog wordt voor Duitschland op $3\frac{1}{2}$ miljoen geschat, dat der geallieerden op $15\frac{1}{2}$ miljoen (Rusland 7 miljoen, Polen $4\frac{1}{2}$, (in hoofdzaak burgers), Engeland 400.000 (290.000 militairen, 62.000 burgers, 45.000 schepelingen der koopvaardij)). Toch is de bevolking van Duitschland van 65 tot 74 miljoen gestegen door de deportatie na den oorlog van Duitschers uit Polen en Tsjechoslowakije. Deze cijfers zijn afkomstig van het International Committee for the study of the European Demographic Consequences of the War (*J. A. M. A.*, 351, 1946). (Het aantal Amerikaanse verliezen bedraagt ruim 30000, het aantal Nederlandsche verliezen 20000).

ENGELAND. — **IMMUNISATIE TEGEN DIPHTHERIE.** Een immunisatiebestrijder in het Parlement verlangde van den minister, dat in den vervolge aan het Engelsche publiek zou worden medegedeeld, dat 19000 geïmmuniseerde kinderen aan diphtherie hebben geleden en dat in 5 jaar 143 geïmmuniseerde kinderen aan diphtherie zijn gestorven. Minister BEVAN zei, dat het publiek op die wijze onvolledig zou zijn ingelicht. Inderdaad is de kans aan diphtherie te sterven van het niet geïmmuniseerde kind 26 maal zoo groot als van het geïmmuniseerde kind (*Brit. med. Jl.*, II, 213, 1946).

FRANKRIJK. — **VERLIEZEN TIJDENS DE TWEE WERELDOORLOGEN.** In de *Archives de Méd. Sociale* (1946, blz. 227) berekent men de Fransche verliezen tijdens den oorlog 1939—1945 als volgt:

Soldaten gedood	150000
Overleden in Duitschland	250000
Burgers als slachtoffers	160000
Uitgebleven geboorten	350000
Vertrokken vreemdelingen	300000

1210000

De verliezen tijdens den oorlog 1914—1918 zouden 6400000 hebben bedragen. Dit laatste cijfer omvat niet minder dan 2000000 geboorten, die na den oorlog achterwege zijn gebleven, omdat de eventueele verwekkers tusschen de jaren 1914—1918 zijn gedood; hierbij telt men 175000 geboorten, die zijn uitgebleven, omdat het oorlog was.

ZWITSERLAND. — **EDMUND LANDOLT HERDACHT.** De *Schweiz. med. Woch.* (1946, blz. 452) gedenkt de geboorte voor honderd jaar van den Zwitserschen oogarts LANDOLT. LANDOLT was leerling van HORNER en medewerker van SNELLEN; daarna vestigde hij zich te Parijs, waar hij als operateur grooten naam maakte. Wetenschappelijken roem oogstte hij door zijn studie van refractie, accommodatie en strabisme.

J. J. VAN LOGHEM

BINNENLAND

PRIJSVRAGEN VAN DE UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM. — De Faculteit der Geneeskunde van de Universiteit der gemeente Amsterdam heeft de volgende prijsvragen voor studeerenden aan een Nederlandsche instelling van hooger onderwijs uitgeschreven; zij